

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ**

Освітньо-наукова програма
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «доктор філософії»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

м. Кропивницький - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до дисципліни
3. Мета і завдання дисципліни
4. Формат дисципліни
5. Результати навчання
6. Обсяг дисципліни
7. Ознаки дисципліни
8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання
9. Політика дисципліни
10. Навчально-методична карта дисципліни
11. Система оцінювання та вимоги
12. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ
Викладач	Сибірцев Володимир Васильович, доктор економічних наук, професор
Контактний телефон	+380951737573
E-mail:	sybirtsev@ukr.net
Консультації	<i>Очні консультації</i> відповідно до графіку консультацій, затвердженого кафедрою фінансів, банківської справи та страхування <i>Онлайн консультації</i> за попередньою домовленістю Viber (+380951737573) в робочі дні з 11.00 до 15.00

2. Анотація до дисципліни

Виникнення й поширення інноваційних фінансових продуктів, видів діяльності й організаційних форм спричиняє позитивні трансформації національної фінансової системи. Сьогодні впровадження інновацій на підприємствах, у комерційних банках, в страхових компаніях є систематичним процесом і каталізатором зростання індустрії фінансових послуг та формування нових сегментів фінансових ринків. Ці процеси вимагають знання фахівцями з економіки теорії, методології і практики інноваційного розвитку у провідних сферах фінансової системи та напрямів трансформування фінансових відносин під впливом сучасних інформаційних технологій та цифровізації економіки.

Опанування курсу забезпечує формування у здобувачів вищої освіти здатності до сучасного економічного мислення та наукової роботи із встановлення і прогнозування напрямків модернізації фінансової системи в умовах інноваційних трансформацій економічного розвитку. Отримані компетентності дають можливість здійснювати постановку та реалізацію завдань широкого використання новітніх фінансових продуктів та технологій в усіх сферах фінансової системи держави.

3. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Інноваційний розвиток фінансової системи» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі інноваційної діяльності у фінансовому секторі, визначення стратегії і тактики запровадження новітніх фінансових технологій.

Завданнями вивчення дисципліни є: оволодіння теоретичними основами, методологією і практичними навичками у сфері запровадження та використання інноваційних фінансових продуктів та технологій; набуття здатності здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати різні методичні підходи, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї щодо ефективної реалізації та подальшого розвитку фінансових інновацій для підвищення конкурентоспроможності національної фінансової системи.

Дисципліна спрямована на забезпечення здатностей виявляти та усвідомлювати економічні зв'язки і процеси, що супроводжують інноваційний розвиток основних сегментів фінансової системи, вироблення практичних навичок щодо використання новітніх «Фінтех» - технологій, які покращують і оптимізують фінансові послуги. Дисципліна передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх послуг, що надаються через мобільний телефон, фінансових послуг у соціальних мережах, альтернативних способів платежу, маркетплейсів, пошуку нових бізнес-моделей

фінансового ринку, використання штучного інтелекту, з'ясування сутності цифрової ідентифікації та біометрії, які є відкриті API (інтерфейси програмування додатків), що спрощують розробникам створення нових продуктів і послуг фінтех-компаніям.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання: Викладання курсу передбачає традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із семінарськими заняттями та передбачає виконання завдань самостійної роботи. Формат очний (offline / Face to face).

Для заочної форми навчання: Під час сесії формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період - дистанційний (online).

5. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати :

- основні поняття, категорії, практичний інструментарій, методологію інноваційного розвитку та специфіку його впливу на еволюцію фінансових систем;
- методи пошуку та запровадження фінансових інструментів, що найбільш повно задовольняють потреби інноваційного розвитку підприємства, банку, страхової компанії та інших інституцій фінансової системи;
- теоретичні, методичні та практичні засади стратегічного розвитку фінансових інновацій та структурної трансформації фінансової системи;
- основні методологічні підходи до моделювання ситуацій запровадження у фінансовому секторі інноваційних продуктів та технологій з урахуванням технологічних, поведінкових, інституційно-правових особливостей цифрової економіки;
- принципи і методи наукового дослідження роботи сучасного банкінгу, цифрових валют, розвитку платіжних систем.

вміти:

- критично осмислювати основні проблеми у сфері фінансових послуг та вибирати методи та інструментальні засоби, застосовуючи інноваційні підходи;
- демонструвати знання та розуміння основних підходів до використання новітніх фінансових технологій;
- розв'язувати складні непередбачувані проблеми, що виникають у сфері використання фінансових технологій у різних секторах фінансової системи;
- обирати метод фінансового інжинірингу на основі аналізу його переваг та недоліків у конкретній ситуації;
- аналізувати перспективи та тенденції розвитку фінансових технологій та проблеми цифрової безпеки.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати та презентувати матеріал, що стосується запровадження інновацій в основних секторах фінансової системи з урахуванням економічної вигоди та соціальних наслідків їх використання та забезпечувати оптимізацію комунікацій та зворотних зв'язків у системі управління інноваційним розвитком національної економіки.

6. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	26
семінарські	13
самостійна робота	81
Всього	120

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2022-2023	1	2	051 Економіка	4/120	Залік	Вибіркова

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

9. Політика дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і семінарські заняття курсу. Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.
Поведінка на заняттях	Недопустимість: запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у ЦНТУ; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін у ЦНТУ; Положення про рубіжний контроль успішності та сесійну атестацію здобувачів вищої освіти ЦНТУ; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

10. Навчально - методична карта дисципліни

Тиждень, дата, години	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до поточного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Тиж.1	Тема 1. Сутність інновацій та інноваційного розвитку. Класифікація інновацій у фінансовому секторі 1. Економічна природа інновацій та інноваційного розвитку. 2. Сутність та функції фінансових інновацій. 3. Характеристика фінансових інновацій за їх класифікаційними ознаками. 4. Роль фінансових інновацій в економіці: історія та сучасність.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 1;3;4 <i>додаткова</i> 2;10;15	Розробити класифікацію фінансових інновацій за інструментами та методами у сфері державних фінансів, грошового ринку, ринку капіталу, ринку деривативів, валютного ринку.	4 бали	Самостійна робота до кінця 1-го тижня
Тиж.2	Тема 2. Сучасні особливості розвитку фінансової системи та вплив інновацій на її модернізацію 1. Поняття фінансової системи та структуризація її елементів. 2. Сучасні особливості інноваційного розвитку фінансової системи України. 3. Вплив фінансових технологій на характеристики фінансової системи (вигоди та загрози). 4. Гіпотеза фінансової нестабільності Хаймана Мінскі.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 7;13;14;15 <i>додаткова</i> 9;16;26;28	Дослідити чинники активізації та стримування використання фінансових інновацій в основних секторах фінансової системи України. Проаналізувати взаємозв'язок між швидкими фінансовими інноваціями та систематичним ризиком розвитку фінансової системи.	4 бали	Самостійна робота до кінця 2-го тижня
Тиж.3	Тема 3. Розвиток і регулювання фінансових технологій 1. Характеристики ключових технологій «FinTech». 2. Структура ринку фінансових технологій за напрямками. 3. Стратегія розвитку інноваційних фінансових технологій.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 6;10;17 <i>додаткова</i> 13;27;29;32	Визначити доцільність регулювання фінансових технологій, окреслити його напрями.	4 бали	Самостійна робота до кінця 3-го тижня

Тиж.4	Тема 4. Платіжні системи, їх адаптація до нових вимог 1. Загальна концепція платіжної системи. 2. Внутрішньодержавні та міжнародні платіжні системи. 3. Компоненти платіжної системи України. 4. Електронні міжбанківські розрахунки. 5. Система масових електронних платежів.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 6;8;11 <i>додаткова</i> 1;3;29	Провести економічний аналіз ефективності та якості інтернет-платіжних систем	4 бали	Самостійна робота до кінця 4-го тижня
Тиж.5	Тема 5. Криптовалюти та їх місце у фінансовій системі 1. Емісія та зберігання криптовалюти. 2. Розвиток блок-чейн технологій. 3. Позиції зарубіжних центробанків та інших фінансових регуляторів стосовно криптовалют і ринків криптовалют.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 8 <i>додаткова</i> 11;31	Проаналізувати переваги і недоліки криптовалюти. Визначити найперспективніші для інвестування криптовалюти.	4 бали	Самостійна робота до кінця 5-го тижня
Тиж.6	Тема 6. Інституційні передумови удосконалення інноваційного розвитку фінансової системи 1. Зовнішнє і внутрішнє інституційне середовище надання інноваційних фінансових послуг. 2. Розвиток інститутів фінансового посередництва. 3. Напрями інституційного реформування в інноваційній економіці.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 4;5;6 <i>додаткова</i> 2;14;16	Здійснити оцінку пріоритетних складових інституційного середовища фінансового сектора з позицій використання інноваційних фінансових технологій.	4 бали	Самостійна робота до кінця 6-го тижня
Тиж.7	Тема 7. Інноваційні банківські продукти та послуги 1. Сутність та механізм банківського інжинірингу. 2. Інноваційна діяльність банків у сфері залучення коштів клієнтів. 3. Кеш - менеджмент як інноваційна послуга для корпоративних клієнтів. 4. Інновації у сфері банківського кредитування. 5. Перспективні сфери інноваційної діяльності банків.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 2;16 <i>додаткова</i> 1;6;8;12;18	Дослідити правове регулювання запровадження банківських інновацій. Відобразити схеми здійснення банківського інноваційного процесу.	3 бали	Самостійна робота до кінця 7-го тижня
Тиж.8	Тема 8. Інноваційні банківські технології 1. Системи дистанційного обслуговування клієнтів. 2. Сутність та перспективи розвитку інтернет-банкінгу. 3. Організація роботи банківських call - центрів. 4. Новації у розвитку платіжних інструментів та платіжних систем.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 2;16 <i>додаткова</i> 1;6;8;12;18;19	Оцінити результативність банківських інноваційних технологій з позицій різних рівнів їх суб'єктності.	3 бали	Самостійна робота до кінця 8-го тижня

Тиж.9	Тема 9. Інноваційні інструменти фінансового ринку 1. Сутність інновацій фінансового ринку та процес їх створення. 2. Похідні фінансові інструменти та їх застосування в сучасній економіці. 3. Фінансові інновації на ринках боргових та пайових цінних паперів. 4. Виникнення нових видів цінних паперів у процесі сек'юритизації. 5. Характеристика біржового ринку та фінансових інновацій біржової торгівлі. 6. Розвиток інтернет-трейдингу в біржовій торгівлі.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 7 <i>додаткова</i> 2;10;27	Проаналізувати розвиток інструментів хеджування на фінансовому ринку України.	4 бали	Самостійна робота до кінця 9-го тижня
Тиж.10	Тема 10. Інновації у сфері страхування 1. Сутність та класифікація інновацій у страхуванні. 2. Напрями інноваційного розвитку страхової справи. 3. Нетрадиційний страховий маркетинг. 4. Інтернет-маркетинг у страхуванні.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 7 <i>додаткова</i> 5;17	Проаналізувати сучасні тенденції інноваційного розвитку страхової діяльності.	4 бали	Самостійна робота до кінця 10-го тижня
Тиж.11	Тема 11. Фінансовий інжиніринг на підприємствах реального сектору економіки 1. Основні концепції та сфери використання фінансового інжинірингу. 2. Технології фінансового інжинірингу. 3. Напрями та інструменти фінансового інжинірингу в системі фінансового менеджменту підприємств.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 1;9;12;16 <i>додаткова</i> 7;9	Визначити перспективи впровадження технологій фінансового інжинірингу на підприємствах реального сектору економіки України.	4 бали	Самостійна робота до кінця 11-го тижня
Тиж.12	Тема 12. Новітні форми фінансування інноваційного бізнесу 1. Краудінвестинг і ICO: основні поняття. 2. Краудінвестингові платформи (StartTrack).	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 17 <i>додаткова</i> 32	Дослідити схеми фінансуванні інноваційних стартапів методами краудлендингу і краудінвестингу.	4 бали	Самостійна робота до кінця 12-го тижня

Тиж.13	Тема 13. Трансформації фінансової системи в умовах глобальної діджиталізації 1. Поширення безготівкових розрахунків з використанням е-платіжних засобів. 2. Використання ПК державними органами і бюджетними організаціями. 3. Оплата комунальних платежів, послуг держави, податків та інших періодичних платежів через ПК. 4. Впровадження реєстраторів розрахункових операцій, підключених до Системи обліку даних господарюючих суб'єктів та фізичних осіб. 5. Використання діджитал-технологій у сфері бізнесу.	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	<i>базова:</i> 8;13;14;15 <i>додаткова</i> 4;16;26	Проаналізувати трансформації світової фінансової системи в умовах глобалізації та поширення діджитал-технологій.	4 бали	Самостійна робота до кінця 13-го тижня
--------	--	---------------------------------	-------------	---	--	--------	--

11. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи поточного контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти (поточний і підсумковий) з дисципліни «Інноваційний розвиток фінансової системи» здійснюється згідно з кредитною трансфертно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) - 50 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, семінарські заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і здобувачів вищої освіти на першому занятті:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач вищої освіти, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв базову і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявляє творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) - заслуговує здобувач вищої освіти, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач вищої освіти, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) - заслуговує здобувач вищої освіти, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з базовою літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи заліку помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, Е) - заслуговує здобувач вищої освіти, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FХ) - виставляється здобувачеві вищої освіти, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) - виставляється здобувачеві вищої освіти, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення аспірантури без повторного вивчення даної дисципліни.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання самостійних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) - 50 балів.

Розподіл балів, які отримують аспіранти при вивченні дисципліни «Інноваційний розвиток фінансової системи»

Поточне тестування та самостійна робота													Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	50	100
4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4		

Примітка: T1, T2,..., T13 - теми курсу

12. Рекомендована література

Базова

1. Безгін К.С. Управління інноваційними процесами створення цінності на підприємстві. Донецьк, 2012. 186 с.
2. Єгоричева С. Банківські інновації: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 208 с.
3. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Михайлова та ін. Вид. 2-ге доп. Київ: ЦУЛ, 2015. 234 с.
4. Коваленко О.В. Управління інноваційною діяльністю: шляхи вдосконалення: монографія. Запоріжжя: ЗДІА, 2014. 143 с.
5. Колодізев О.М. Методологічні засади фінансового забезпечення управління інноваційним розвитком економіки: монографія. Харків: ІНЖЕК, 2009. 239 с.
6. Науменкова С.В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Київ, 2010. 532 с.
7. Онишко С.В. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: навч. посіб. Київ, 2008. 256 с.
8. Пістун І. М. Електронна економіка. Том 1. Криптовалюта. Big Data. Донецьк: НГУ, 2017. 281 с.
9. Стадник В. В., Мельничук О. П., Йохна В. М. Маркетинг-менеджмент інноваційного розвитку підприємства: монографія. Хмельницький: Гонта, 2013. 205 с.
10. Тегмарк М. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Наш Формат, 2019. 432 с.
11. Томас Э. Основы Big Data. Концепции, алгоритмы и технологии. Издательство: Баланс Бизнес Букс, 2018. 320 с.
12. Управління інноваційним розвитком підприємства: монографія / В. Г. Федоренко та ін. Київ: ДКС центр, 2014. 346 с.
13. Фінансова система національної економіки: проблеми розвитку та управління змінами: у 3 т. / Т. І. Єфименко та ін. Т. 1. Київ: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 894 с.

14. Фінансова система національної економіки: проблеми розвитку та управління змінами: у 3 т. / Т. І. Єфименко та ін. Т. 2. Київ: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 726 с.
15. Фінансова система національної економіки: проблеми розвитку та управління змінами: у 3 т. / Т. І. Єфименко та ін. Т. 3. Київ: ДННУ “Акад. фін. управління”, 2012. 958 с.
16. Сохацька О.М. Фінансовий інжиніринг: навч. посіб. Київ: Кондор, 2011. 660 с.
17. Шевченко, А. Диджитал Ера. Просто о цифровых технологиях. Київ: Саммит-кн., 2018. 457 с.

Додаткова:

1. Ахрамович В. М. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Кібербезпека банківських та комерційних структур». Державний університет телекомунікацій. Київ: ДУТ, 2019. 163 с.
2. Белінська Г.В. Ринок фінансових інновацій: сутність, особливості та передумови створення. *Наукові праці НДФІ*. 2016. № 1 (74). С. 137-149.
3. Бернанке Бен Ш. Финансовые инновации и защита прав потребителей. URL: <http://www.federalreserve.gov/newsevents/speech/bemanke20090417a.htm.flfnf> .
4. Волосович С.В. Домінанти технологічних інновацій у фінансовій сфері. *Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький державний університет ім. Г. Сковороди*. 2017. Вип. 33/1. С.15-22.
5. Денисенко М. П., Коргун О.П. Інновації на страховому ринку України. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 21. С. 79-82.
6. Завадська Д. В. Інновації в банківській системі. URL.: http://www.rusnauka.com/10_DN_2012/Economics/1_106528.doc.htm 6
7. Заєць О. О. Джерела інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. *Управління розвитком*. 2014. № 2 (165). С. 115 - 188.
8. Єгоричева С. Б. Інноваційна діяльність комерційних банків: стратегічні аспекти: монографія. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2010. 348 с.
9. Исакова Н. Б. Предприятия Украины: инновационная деятельность и сетевые взаимодействия: монографія. Київ: Информ.-аналит. агентство, 2012. 377 с.
10. Карпенко Г. Данькевич А. Фінансові інновації: питання теорії та можливості впровадження в економіку країни. *Фінанси України*. 2008. № 9 (154). С. 111-118.
11. Криптовалюти в Україні: технологія, ринок, регулювання. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». URL: http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/01/Cryptocurrency_Paper_Sept2018_ua.pdf .
12. Кузьмінов С. В., Задоя Ю. А. Інновації у банківській діяльності: сутність та класифікація. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2018. № 1. С. 64-70.
13. Лавров Р. В. Стратегія розвитку фінансових інноваційних технологій. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. № 3. С.92-94.
14. Меркулов М. М. Науково-технологічний розвиток і управління інноваціями. Одеса, 2008. 344 с.
15. Мишкін Ф. Фінансові інновації: передумови виникнення та еволюція форм. *Фінансовий ринок України*. 2008. №5. С. 21-24.
16. Мазаракі А.А., Волосович С.В. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи України. *Вісник КНТЕУ*. 2016. № 1. С. 5-23.
17. Охріменко О.В. Страхування: інноваційна модель страхового продукту. Економіка. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Ekonk/2005_15/012_ohrimenko.pdf .

18. Пантелеєва Н.М. Фінансові інновації в банківській системі: теорія, методологія, практика: монографія. Київ: УБС НБУ, 2014. 540 с.
19. Примостка О.О. Теоретичні підходи до визначення соціального банкінгу. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2016. Т.21. Вип. 3. С. 165167.
- URL: [http://visnyk-onu.od.ua/journal/2016 21 3/38.pdf](http://visnyk-onu.od.ua/journal/2016%2021%203/38.pdf) .
20. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
21. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
22. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави»: Постанова Верховної Ради України від 11.02.2015 р. № 182-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/182-viii>.
23. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16 липня 1999 року N 991-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>
24. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. N 680-р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>.
25. Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регульованих ринків та деривативів: Постанова Верховної Ради України від 31.03.2016 року № 1058-VIII. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-19>.
26. Соловьев В.П. Технологические парки в Украине: от исходной концепции к реальной практике. *Наука та наукознавство*. 2014. № 1. С.15 - 20.
27. Стратегія впровадження новітніх фінансових інструментів на ринках капіталу до 2025 року: НБУ URL: <https://bank.gov.ua/about/refactoring/develop-strategy>.
28. Федулова Л., Лебедева Н. Фінансові інновації в модернізації економічної системи. *Світ фінансів*. 2011. Вип. 4. С. 7-18.
29. ФІНТЕХ В УКРАЇНІ: тенденції, огляд ринку та каталог. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». URL: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf.
30. Фоусет Т., Провост Ф. Data Science для бізнесу. Як збирати, аналізувати і використовувати дані. Наш Формат, 2019.
31. Цифрова адженда України - 2020 («Цифровий порядок денний» - 2020). Hitech Office. 2016. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>.
32. Blurred lines: How FinTech is shaping Financial Services. PricewaterhouseCoopers, 2016.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: офіційний сайт. URL: www.rada.gov.ua
2. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України: офіційний сайт. URL: www.kmu.gov.ua
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: офіційний сайт. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Міністерство освіти та науки України: офіційний сайт. URL: www.mon.gov.ua
6. Інтеллектус: веб-журн. URL: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html>
8. Мир техники и технологий: междунар. техн. журн. - URL: <http://www.mtt.com.ua/>